

EPERJESI LAPOK

→ FELVIDÉKI SZEMLE ←

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhastós petitors egyszeri hirdetés 15 fill. Többhastós hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyilvánt. minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Az Eperjesi Központi Tejcarnok.

Vármegyénk szép fejlődésnek indult mezőgazdaságának intenzívebbé tételére, a gazdasági egyesület intéző köreinek meleg elismerésre méltó közreműködésével, egy nagyfontosságú intézmény létesült Eperjesen, mely hivatva van arra, hogy tejpiaconkat rövid idő alatt arra a modern nivå-ra emelje, a mely nem csupán közgazdasági érdekből, de különösen közegészségügyi szempontból is fölötté kívánatos.

Az Eperjesi Központi Tejcarnok ez évi január elseje óta tényleg szolgálja ezt a kettős célt s szakavatott vezetés, a legszigorúbb ellenőrzés mellett teljesíti feladatát: bármikor ellátja városunk közönségét hamisítatlan, kiváló minőségű s a minőséghez képest, különösen a már falragaszokon is közölt leszállított árak mellett, a lehető legolcsóbb tejtermékekkel. Nincs kétség az iránt, hogy a Tejcarnok — habár eleinte a különböző előítéletekkel, az eddigi megszokottsággal és látszólagos olcsósággal küzdeni is kénytelen — csakhamar a fogyasztó-közönség megalégedését s ragaszkodását fogja elnyerni, mert nem lehet közönyös a fogyasztók előtt, hogy egyrészt vármegyénk legkiválóbb mezőgazdaságainak tejtermékét hozza forgalomba, másrészt a kezelés a tisztaságnak legtokéletesebb mintaképe. Mind ezen kívül a Tejcarnoktól beszerzett tejtermék nem csupán külsőleg — a már eszközölt árszállítás folytán, — de benső tartalmát, táperejét illetőleg is határozottan felette áll a kevésbé megbízható s ellenőrizhető eddigi magántermelők, illetve elárúsítók termékeinek.

Nem lehet célunk, hogy e helyen részletesen rámutassunk azokra a vizsátságokra, a melyeknek a gyanútlan fogyasztó-közönség eddig sok esetben ki volt téve. Annak részletes közlésébe sem bocsátkozunk, hogy eddigi tejpiaconk tejtermékeinek szakszerű analízisa olykor megdöbbentő eredményre vezetett s víz, liszt, faggyú, borjúvelő s más anyagok nem természetes és sokkal nagyobb arányban találtak benne, mint a hogy az a hamisítat-

lan, tisztán kezelt természetes tejnél megengedhető. Már pedig nem csekély fontosságú, hogy a jövő nemzedék fiatal csemétéinek legfőbb táplálékát mi képezi! Nem csekély fontosságú azért, mert ha valamivel, akkor a ragályos kórok által inficiált tápszerekkel, így különösen a tejtermékekkel, valamint a tisztátlanul kezelt edényekkel terjeszthetők a gyermek-pusztító járványok. A statisztika már megdönthetetlenül bizonyította, hogy közegészségügyi rendszertünk nem áll még azon a fokon, hogy a gyermekek halálzásának megdöbbentően kedvezőtlen arányát mérsékelni képes volna. Az egészséget minden oldalról, még a tápszerek élvezése folytán is veszély fenyegeti s ezzel szemben nálunk csak a szaporodásnak fokozott mérve enyhíti a pusztulás nagyságát. Ha Franciaországnak olyan volna a közegészségügyi rendszere, mint a miénk: az ottani kedvezőtlen szaporodást tekintve, néhány évtized alatt kipusztulna a nemzet.

Szerencsére, fogyatékos közegészségügyi rendszertünknek újabb tőren segítségére jönnek a társadalom, nemkülönben az elsősorban gazdasági érdekeket szolgáló, de szigorú felügyelet, szakszerű vezetés alatt álló vállalatok is, a mire annál nagyobb szükség van, mert szakismeretük jótékony hatását főképpen a közegészségügyre gyakorolja. Határozottan ilyen feladat megvalósítására hszszük képesítettnek a Tejcarnok-szövetkezetet. Benne látjuk mind azokat a garanciákat, melyeket ez ideig tejpiaconknál sajnos nélkülöztünk és a melyekről a magántermelők és elárúsítók ellen alkalmazható legszigorúbb közrendészeti ellenőrzés sem biztosíthat annyira, mint éppen a szakszerű vezetés, szigorú ellenőrzés alatt álló Tejcarnok-szövetkezet. Elérkezett az ideje annak, hogy eltekintve a fővárostól, Kassa, Miskolcz, Sátoralja-Újhely városok példájára reformáljuk tejpiaconkat. Óhajtjuk, hogy a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesületből kiinduló ez az üdvös vállalat a legteljesebb elismerésben, kizárólagos és határozott támogatásban részesüljön. (—P.)

Vármegyénk és városaink.

A vármegyei állandó-választmány január 11-ikén d. e. 10 órakor tartotta alakuló gyűlését Szinyei Merse István főispán elnöke alatt. A főispán meleg szavakkal üdvözölte az utolsó, törvényhatósági közgyűlésen megválasztott választmányi tagokat, közöttük úgy azokat, a kik eddig is tagokként működve, buzgóságukat a vármegye érdekében máris értékesítették, mint azokat, a kik ezúttal először választatván meg, arra vannak hivatva, hogy a törvényhatóság ez egyik legfontosabb szervének odaadó buzgalmú, tevékeny tagjai legyenek. Az elnöknek lelkes eljövessel fogadott szavai után a választmány nyomban megalakult s saját tagjai köréből megalakította a jog- és szervezésügyi szakosztályt, valamint a pénzügyi szakosztályt. Az előbbinek elnöke lett Ghillány József; tagjai: Bánó Aladár, Berzeviczy Edmund, Dóbiás Ede, dr. Horváth Ödön, Kovaliczky Mihály, Kubinyi Aurél, Lipthay István, Mandics Ede, Matavovszky Béla, dr. Propper Adolf, dr. Schmidt Gyula, Szoyka Gyula, Tahy József, Úsz Antal. Az utóbbinak elnöke lett: Vilcz Kamil; tagjai: Debrő Mihály, Dessewffy Lajos, Dienes József, Gombos Alajos Hoffmann Mór, Kósch Árpád, Kotradov Mihály, Kőszeghy Sándor, Kubinyi Albert, Mérey Aurél, Ott János, Péchy Ignác, ifj. Sikorszky Endre, Szinyei Merse Pál. A gyűlés e választások megejtésével tárgyát kimerítette s az elnök elnökletében közben szétoszlott.

Közigazgatási bizottság. Vármegyénk közigazgatási bizottsága január 14-én tartotta rendes havi gyűlését Szinyei Merse István főispán elnöke alatt.

Elnök melegen üdvözli a bizottságot s örömeinek ad kifejezést a felett, hogy a kilépett tagok helyébe ugyanazok választottak s a jövőre is buzgó és odaadó tevékenységet kér. A közigazgatási bizottság megalakulván, összes bizottságaiba ugyanazokat választja tagokul, a kik a múlt évben működtek. Az alispán jelentésének tudomásulvétele után következtek a többi szakjelentések. Kér. pénzügyigazgató szerint decemberben befolyt egyenes-adóban 40,245 f. 40 kr., hadment. díj 1969 f. 90 kr., bélyeg- s jogilleték 10,875 f. 84 kr., bor-, sörítal- s hús- és czukorfogy.-adóban 13,484 f. 21¹/₂ kr., dohányjüvedékben 17,095 f. 02 kr., italmérséi adó s illeték 24,593 f. 69 kr., szesz- és sörtermelési adó 42,203 f. 08 kr. Egyenes-adóban 1898. évben 11,462 f. 60 krral több folyt be, mint 1897-ben. Főorvos szerint december hóban a közegészségi állapot kedvező volt, csak a fertőző kórokon kívül több esetben a légzőszervek hurutos és lobos bántalmái mutatkoztak. Több utazást tett különösen a f. tarcai

A „FELVIDÉKI SZEMLE” TÁRCZÁJA.

Verses-könyvemből.

Kérdés.

Nagyon régen töröm már Visszaszáll-e az égbe?
Azon a fejemet: Avagy itt, lenn, marad?
Hová tűn el, ha por lesz, Vagy öntözében ég el
Szívöböl a szeretet? Mint a napsugarak?

A lány szív.

A lány szív, a lány szív Oh, a kit megszeret,
Mit tenne egyebet? Megszeret a leány:
Vagy gyűlöl, vagy szeret. Szereti igazán.

De a kit meggyűlöl,
Meg van az gyűlölve,
Hej! nagyon... örökre.

A kikötő felé.

As élet tengere S ki is kötne immár
L'ősz habot habra hány: A hajó, bús szívem,
Lassacsán evezek, Egy zugolyt, ha lenne
Soháj a vitorlám. Temető végiben.

Kubányi Béla.

Berzeviczy Albert könyve.

A karácsonyi könyvpiac egy valóban értékes ajándékkal lepte meg a magyar olvasóközönséget, a mikor a Franklin-Társulat kiadásában meghozta mindnyájunk számára Berzeviczy Albertnek «Itália, — útirajzok és tanulmányok» című művét, a melynek fejezetei a

Budapesti Szemle múlt évi évfolyamában jelentek meg, s ezúttal a legdiszesebben kiállított s szebbnél-szebb képekkel ékített vasok kötet alakjában jutottak kezünkbe ismét, hogy lelkünknek örökké kedves és élvezetes táplálékul szolgáljanak.

A 216 oldalas kötetben — mint ezt a lehető legkedvezőbb bíráló már a fejezetek részletekben való megjelenésekor oly készségesen és egyértelemmel elismerte — egy igazán a finomságig művelt nemes lélek széleskörű tudása és egy valóban hasonlóan nemes szív igaz vonzódással telt lelkesedése szól felénk és pedig oly lebilincselő közvetlenséggel, hogy alig találhatunk élvezetesebb olvasmányt, mint éppen ezt!

A XIX hosszú fejezetben foglaltak mindennek nevezhetők, csupán annak nem, a minek a szerény cím mondja őket, t. i. «útirajzok»-nak. A művelődés- és különösen a művészet-történetnek talán legérdekesebb fejezetei ezek, oly mélyen járó, oly alapos tudással, oly széleskörű és tárgyismerettel és oly kipróbált ítélőképességgel megírva, hogy méltán a legkomolyabb tudományos művek sorába kell ezt a könyvet sorolnunk, a mely kétségtelenül teljes méltánylásra fog találni mindenütt; erre fog találni legkiválóbb irodalmi társulatainknál, sőt bizonyítván erre talán majd első hazai tudományos intézetünk részéről is. Hogy ebben a műben a legkomolyabb és legmélyebben járó tanulmány oly felette tetszetős alakban jelenik meg lelki szemünk előtt, hogy annak beható tanulmányozása sem fásasztja ki elménket a legkisebb mértékben sem: annak okát az «írni tudás művészeté»-nek abban a magas fokában kell keresnünk, a melylyel a mű szerzője oly gazdagon meg van áldva, valamint azokban a szebbnél-szebb reflexiókban, a melyek a mint egyfelől világot vetnek az érintett nehezebb kérdések homályába, másfelől újabb, meg újabb gondolatokat ébresztenek az olvasó lelkében. De elmondhatjuk azt is, hogy a természet elragadó

báját alig lehet az utazás közben látott szépségekhez méltóbban írni le, mint a hogy ezt Berzeviczy-nél olvashatjuk! Ez a leírás, kell, hogy a legédesebb visszaemlékezés mondhatatlanul kellemes érzését költse fel mindnyájunkban, a kik e szépségek legtöbbször egykor szintén elragadtatással telt szemléltői voltunk, vagy pedig kell, hogy a legbensőbb vágyat ébreszse fel ezekenek láthatása után mindazokban, a kik ennek az egész életre oly nagy kihatással lévő boldogságnak részesei eddig nem lehettek!

Bátran büszkék lehetünk mindnyájan a felett, hogy ezt a művet magyar toll írta meg és pedig a világ legszebb zengésű nyelvének édes szavaival!

De mindenekfelett büszkék lehetünk mi, sárosvármegyeiek arra, hogy ősi vármegyénk egy annyira méltó, annyira kiváló szülőtte az, a ki e művel hazai irodalmunkat megajándékozta!

S mikép lehetne elhallgatnunk azt a körülményt, a mely csupán fokozhatja az örömeink és a nemes büszkeségnek ezt a lelkünket betöltő érzését, ha elgondoljuk, hogy a mű írója ugyanaz a férfiú, a kinek lángoló lelkesedése egykor az Eperjesi Széchenyi-kört megeremtettsé s annak felvirágozását a leghathatósabb mozdítja elő napjainkban is, s a ki magának e kiváló műnek a létrehozása közben se feledkezett meg Körünkről és közönségünkről, s annak egyik legszebb fejezetét személyesen olvasta fel itt, a Kör jelen évszadját megnyitó első házi-esténk alkalmával!

Közönségünk úgy ebből az élénk emlékezetünkben élő előadásból, mint egyáltalában Berzeviczy egyéb irodalmi és közéleti sikereiből sokkal jobban ismeri e művet és íróját, semhogy a hosszabb ismeret bárki előtt is szükséges lehetne. Minden elismerő szavunknál ékebben beszélnek magok ennek a becses könyvnek a sorai, a melyekből meg nem állhatjuk, hogy izleltől egy részletet ne hozzunk itt, azt, a mely sok szép

járásban uralkodó fertőző kórok ellen elrendelt óvintézkedések ellenőrzése végett. *Kir. tanfelügyelő* részletes jelentést tesz az eszközölt iskola-vizsgálatokról s azok eredményeiről, s ezek alapján a szükséges lépések az egyházi hatóságoknál a mutatózó hiányok pótlására megtették. *Főmérnök* többek között a szvidniki vashíd átadásáról tett jelentést. Még több jelentés meghallgatása után a gyűlés véget ért.

A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület választmánya január 10-ikén ülést tartott. Ugyanezen napon tartották meg a tejszövetkezeti tagok értekezletét is.

Állatforgalmi korlátozás. Scsavnyik községben a szarvasmarhák között a lépfene, Szt.-Péter községben a sertések között a sertésvész ragályos betegség megállapítottán, a nevezett községekben, és pedig: Scsavnyik községben 1898. december 27-től 14 napi, és Szt.-Péter községben 1898. december 31-től az említett állatfajokra — 30 napi udvarzárlatot rendeltek el.

Zárlat-feloldás. Czernina községben a lépfene, Ábrány községben a sertésvész ragályos betegség miatt elrendelt udvar-, illetve községi-zárlatot feloldották.

Elvesztett községi pecsét. Balázsvágás község bírja a község hivatalos pecsétjét f. évi január hó 1-én Stelbach és Balázsvágás községek között elvesztette. A megtalálót felkéri, hogy azt vagy tulajdonosának, vagy a felső-tarcai szolgabírói hivatalnak átadni sziveskedjék.

Eszküdték alaprajstroma. Annak idején említettük, hogy városi képviselőtestületünk közgyűlése megtette a szükséges intézkedéseket arra nézve, hogy az 1897. évi XXXIII. t.-cz. értelmében az esküdtészi szolgálatra képesített férfiak alaprajstromát összeállítsa. Az erre a célra kiküldött bizottság immáron ki is bocsátotta az összeíró-lapokat, a melyek beérkező adatai alapján az alaprajstrom elkészítendő lesz. Az összeíró-lapokban az illetőnek nevére, születési idejére, állampolgárságára, lakóhelyére, nyelvismeretére, állami adójára, polgári állására, minőségére és rokonságra vonatkozó kérdésekre kellett a szükséges válaszokat megadni.

Nemesszívű páholytulajdonosok. Lapunk múlt számában említettük azt a kérést, melyet városunk polgármestere a városi szinügyi bizottság nevében a páholyoknak a szinülagatók számára leendő átengedése iránt, a páholytulajdonosokhoz intézett. Örömmel és a legteljesebb elismeréssel adhatunk már mostan arról hírt, hogy az e levelekben foglalt lelkes felhívás a páholytulajdonosok egy részénél nem volt eredménytelen, a mennyiben 'közülök gróf Desseoffyék. Péchy Zsigmond főispán és id. Desseoffy Pál határozott engedélyt adtak arra, hogy a mennyiben az előadások napján a páholyukat délelőtt 12 óráig igénybe nem vennék, azt az igazgató elárúsíthassa. Reméljük, hogy ezt a valóban nemes elhatározást követendő példának fogják tekinteni a többi páholytulajdonosok is.

Színházunk villamos-világítása. Mint értesülünk, a villamos-világítást városi színházunkban legközelebb véglegesen bevezetni szándékoznak. Legalább erre mutat az eléggé előnyös ajánlat, a mely e tekintetben a szinügyi bizottsághoz érkezett s a mely felett, úgy tudjuk, hogy január 15-ikén fog határozni a bizottság és pedig hihetően kedvezőleg.

részlet közül talán a legbájosabb s a melyben a mesés szépségű castellammarei utat és Sorrentót írja le és pedig nem tollal, hanem a mélyen gondolkodó, a mélyen érző emberi lélekbe mártott ecsettel, a mint következik:

* * *

„Pompejével és Herculannal együtt pusztult el Stabiae, a melynek romjai fölé most Castellammare épült, a kedvelt nyaralóhely és tengeri fürdő villáival, különösen azzal a legnagyobb, fenn a Monte Sant Angelo erdős lejtőjén, a melynek neve betegnek oly biztatóan hangzik: «Quisiana!» — itt meggyógyul az ember!

És az ember nemcsak ezt tudja elhinni, de el se tudja képzelni, hogy ilyen természetben, ilyen vidéktől környezve beteg lehessen valaki.

A Castellammare-től Sorrentóig, a tengerből partján végig vezető út még a napok óta természeti szépségében dúsakáló érzéket és kedélyt is elragadtatásba képes ejteni.

Balról az utat meredek hegy szegélyezi, de a mely itt csak helyenként mutat meztelen sziklát, lejtője mind a tetőig lombos, alját örökzöld olajfa-erdő borítja. Jobbról világos színű, félig mohtól fődött szirtek válsztanak el a tengertől; formáikat majdnem fenékgig látjuk, mert a csöndes, meg sem rezzenő víz kristálytiszta tükre átlátat mindent. A tenger színe smaragd-zöld a pataknál, tovább átmeleg azurkékbe s ennek a színnek a pompájában terül el előttünk egész a messze láthatárig, a hol a nyugtához közeledő nap hint aranyat reá és a sziklaszigetek ábrándos alakjai lilaszínben válnak el a víztükörtől.

Utunk hozzásimulva a hegyes felszigethez, követi annak körvonalat minden hajlékaiban; majd mély hegy-szakadéka fordul be, áthidalva a hegy-patak szük

Eperjesi Széchenyi-kör.

A Kör olvasó-asztalát igen becses hírlapok és folyóiratok borítják, s nem kis örömtünkre szolgál annak konstataciója, hogy az olvasóterem látogatottsága nem csökkent. Pótlólag megrendelte még a Kör a következő folyóiratokat, illetve lapokat: *Adalék Zemplén-vármegye történetéhez.* — *Sárosi Hírlap.* — *Zenelap.* — *Az emberbarát.*

Domitrovich Elvira, a jelenleg Berlinben élő s közönségünk előtt oly előnyösen ismert operanékesnő e napokban azzal tisztelte meg a Kört, hogy ennek számára nagy képét megküldötte. Az elnökség ezt a szívességet melegen megköszönte.

A Kör titkári hivatala, az igazgató-választmány határozata szerint, a koll. főgimnázium, a kir. kath. főgimnázium és a koll. tanítóképző-intézet igazgatóságának az évad hátrahívó részében rendezendő összes zeneestékre megküldötte azokat a tanuló-jegyeket, a melyeket a Kör, a jóra való tanulók között buzdításul való kiosztás céljából, bocsát az igazgatóságok rendelkezésére. Minden tanítványt ifjúsága minden ilyen zeneestére 16-16 tanulójegyet kap. Megjegyezzük, hogy az áll. kisdudvónokképző-intézet növendékei közül 40 van feljogosítva az összes esték látogatására, és a jogakadémiai, theologiai, valamint az önkéntes katonai szolgálatot teljesítő ifjúság pedig különös kedvezmények mellett testületileg van a tagok sorába felvéve. Így igen jelentékeny az az előny, a melyet a Kör városunk tanuló-ifjúságainak biztosít.

A zene- és képzőművészeti szakválasztmány jan. 11-iki házi-estéjét fényes siker koronázta. Mendelssohn: «Ruy Blas Ouverture»-jét s C. M. Weber: «Aufforderung zum Tanz» című ritka szép zenedarabját *Kohout Lipót* karmester zseniálisan mesteri vezetése alatt a cs. és kir. 67-ik számú gyalogezred zenekara kiváló sikerrel játszotta. Zajos éljenzés hívta vissza az emelvényre a zenei talentummal oly vigdó megáldott művészt, a közönség nagy sajnálatára ezúttal hasztalanul. A műsor harmadik és ötödik számát a Kör kedves vendége: *Radvány Alice* úrnő énekelte *Putschalko Marianne* úrhölgy páratlanul precíz és szép zongorakísérete mellett. *Radvány Alice* úrnő szíves fellépése — hálás elismeréssel mondhatjuk — eseményszámba megy Körünk hangversenyének történetében. Mert nem csupán az elbájoló szép, a legszebben s legtekélyesebben kiképzett, rendkívüli terjedelmű hang tüde csengésében volt alkalmunk igazi élvezettel gyönyörködni, hanem a művésznőnek fölötté megnyerő, előkelő fellépése, szeretetreméltó mimikája a legnagyobb mértékben elragadta a termet zsúfolásig megtöltött közönséget. Francia dalában a szív legréjtettebb s legnemesebb érzelmeinek ihlete talált megkapó kifejezést; erdei madárdalában valóságos elővarázsolt a lombok dalosait; magyar népdalaival elbájolt mindenkit. Szívünkben ő hajhajtjuk, vajha mielőbb szerencsételné ismét városunknak hálával s elismeréssel visszaemlékező közönségét. E biztató reménységgel eltelve búcsúzott a Kör kedves vendégétől, azzal az őszinte gondolattal, hogy: «bár mindenféle szerelmnek vége *muszáj* lenni», de az egyszer meghódított közönség iránta való szeretetének s tisztelésének nem lehet vége soha. A kitűnő művésznő két énekszáma között a műsor negyedik pontjaként *Magyar József* Heine: «Kewlaari búcsúját» szavalta *Szász Károly* fordításában, *Vitéz Győző* zongorakísérete mellett. Úgy a kiváló tehetségű szavaló, valamint az igen szép zenei képzettséggel s helyes érzéssel bíró kísérő meghatóan interpretálták ezt a mély, vallásos s kiválóképen szavalatra alkalmas szép költeményt. Az est zárópontjául *Timcsák Aladár* igazi magyaros temperamentummal s eredeti felfogással több szép magyar dalt zongorázott.

A magyar-irodalmi szakválasztmány 1899. évi január 18-iki házi-estéjének műsora:

1. **Varadi Antal** egy költeménye. Bemutatja: dr. *Horvath Ödön* úr.
2. «**Sejtelek, álom és való.**» Irta és felolvassa: *Molnár Maria* úrhölgy.
3. «**Egy élet.**» (Naplótörődék.) Irta és felolvassa: dr. *Mariássy Béla* úr.

A Kör házi-estéjeinek sorozatát az illetékes szakválasztmányok a következőkben állapították meg:

1899. január	18-ikén:	Felolvasás.
"	25-ikén:	Zeneeste.
" február	1-sején:	Felolvasás.
"	8-ikén:	Zeneeste.
"	15-ikén:	Felolvasás.
"	22-ikén:	Zeneeste.
" márczius	1-sején:	Felolvasás.
"	8-ikén:	Zeneeste.
"	16-ikén:	Felolvasás.
"	22-ikén:	Zeneeste.

HIREK.

Előfizetési felhívás. Lapunk XXIV-ik évfolyamára ezennel előfizetést nyitunk.

Előfizetési árak:

Egész évre	10 kor. — fill.
Félévre	5 « — «
Negyed-évre	2 « 50 «

Az előfizetési pénzek lapunk kiadóhivatalához: *Kösch Árpád* könyvnyomtató-intézetébe (Eperjes, Fő-utca 59. sz.) küldendők.

Gör. kath. egyházmegyei hírek. Ő csász és apostoli királyi felsége, a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium útján, dr. *Vályi János* eperjesi gör. kath. püspöknek, az uralkodása 50-ik évfordulója alkalmából kifejezett jókívánatokért, legmagasabb köszönetét kifejezni méltóztatott. — *Hudák Mihály* kobolniczai g. kath. lelkész szobosi lelkészszé nevezték ki. — *Néh. Szaboky Ignác*né, volt eperjesi lakosnő, az eperjesi gör. kath. alumneum javára 100 frnyi kegyes hagyományt tett. — A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az eperjesi egyházmegyei szegény javadalmazási lelkészek részére a vallás-alapból 2590 firt segélyt engedélyezett; a királynépi gör. kath. templom építési költségeire pedig 300 firt adományozott.

Görög-katholikus újév. Január 13-ikán, a g. kath. hitvallásúak újévekor, számosan keresték fel dr. *Vályi János* megyés-püspököt, hogy a kiváló főpapot, a ki vármegyénk és városunk társadalmában mindnyájunk részéről oly annyira méltóan a legmélyebb tiszteletben és nagyrabecsülésben részesül, legőszintébb jókívánataikkal halmozzák el.

Egy főpap áldozatkészsége. Szomszédos vármegyénk, a szépséges Szepesség nemes szívéből eddig is jól ismert főpapjának: *Szencsényi Pál* megyés-püspöknek újabb nagy adományáról hozott hírt a közelmúlt napokban a rajta, a legteljesebb elismeréssel emelvén ki azt a ritka áldozatkészséget, a melylyel ő a szepesegyházmegyei papi nyugdíj-alap javára 20,000 koronát adományozott. Kétségtelen, hogy ennek a nagyszerű jótékony adománynak a híret nem csupán magának az egyházmegyei papságnak van oka igaz örömmel fogadni, de a legteljesebb elismeréssel kell vennünk azt mindnyájunknak, a kik a kiváló főpapnak egyházépítő szeretetteljes munkáját eddig is oly igaz nagyrabecsülésel szemléltük.

környékén «a természet gyönyörködésbe merülni látszik a fölött, a mit alkotott».

Lejebb az úton egy lovas áll meg s a tenger felé fordulva, elmereng a látványon. Úgy látszik itteni honos, mégsem tud a tájkép igézetétől menekülni; sem ő bennünket nem feszélyez merengésével, sem mi őt; azt hiszem, ha valamelyikünk imára kulcsolná a kezét, a másik azt is természetesen találná.

Önkénytelenül elgondoljuk, hogy vajon ilyen helyen, ilyen vidéken támadhat-e rossz gondolat az emberi agyban, gonosz indulat az emberi kedélyben? A hol a természet ily odaadó szeretettel öleli keblére az embert s halmozza el pazar adományaival, képes-e ott az emberi szív gyűlöletre, irigységre és kegyetlenkedésre? És a míg ezt a kérdést forgatjuk elménkben, az alkonyodó láthatárról felénk int Capri szigete, a vénülő Tiberius tobzódásainak, kegyetlenségeinek borzasztó emlékeivel; mögöttünk a kis város középkori várfala egykor szintén az irigység, a birvágy vagy boszúsomj betörései ellen emelkedett; és túl az öböl tükérén, a nagy város szélén, a lenyugvó nap fényében megcsillanó házak között azok a tengerben gyökerező sötét tömegek nem a zsarnokság, a vérszomj emlékei-e? A Vezuvus lejtői, a körülötte fekvő hegyek olyan vidám zöldnek látszanak most, pedig ott pusztították el öldöklő, vérengző csatában egy hősi nemzet — a görhok — maradványait.

Keblünkben föllázad a jobb érzés, keserű szemrehányás kél az ember hátatlansága, a természet áldásaira méltatlan rosszlelkűsége miatt . . .

És ekkor tekintetünk fölemelkedik arra a szép hegyre, a mely füstkoronázta kúpjával királyként uralkodik a hegyek fölött . . . az a szép hegy gyilkos kitorései mennyi életet, mennyi örömet pusztított el a földről! Ezt a tengert, a mely bájoló ibolyaszínével olyan csöndesen terül el alattunk, olyan ártat-

* **Ötvenéves évforduló.** Február 3-ikán lesz fél-századja annak, hogy *Guyon Rikárd* és hős honvédei Iglón a betörő ellenséges hadat a heves és hősiessé elszántsággal vívott éjszakai harc után elűzték. A mint értesülünk, január 12-ikén Igló város képviselőtestületi közgyűlése egyhangulag nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy az évforduló napján díszülést tart, megkoszorúzza a honvédszobrot és a honvédsírokat, mely alkalmából *Folgens* polgármester ünnepi beszédet mond.

* **Jótekonyság.** Mint értesülünk, *Pletényi Endre* apátplebános a közelmúlt napokban 600 frtnyi összeget küldött át a város polgármesteri hivatalához a Szent-Antal-persely jövedelmének maradványaként, arra a célra, hogy ennek az összegnek jövedelmei idővel a felső-külvárosi és a polgári ápolókban elhelyezett szegények ellátására és ápolására legyenek fordíthatók. Valóban nem lehet elég elismeréssel említeni a hívők nemes szívű áldozatkészességét, a mely oly jelentékeny összeget volt képes megteremteni, hogy a szegények istápolására fordított nagymértékű segélyezés daczára is ily tekintélyes összegű felesleg maradhatott a jelzett nemes emberbaráti célra.

* **Fekete Sándor** vármegyei levéltárnok s tisztb. vm. főjegyző — mint örömmel értesülünk — érdemei jutalmául, a negyven évi hű szolgálatokért alapított díszérmet nyerte. Január hó 13-ikán meghatóan szép kis ünnepelet rögtönöztek a «kedves Sándor bácsinak» a vármegyei tisztviselői, a mikor mindnyájuk jelenlétében *Tahy József* alispán lelkes beszéd kapcsán tűzte mellé a kintüntető szép érmet.

* **Tea-este.** Az ág hitv. ev. gyámintézeti nőegylet tea-estéjét január 14-én tartották meg a városi Vigadó termeiben. A multság iránt az érdeklődés széles körben általános volt s a rendezés körül kifejtett buzgóságot kétségtelenül a legszebb siker jutalmazta. Lapunk zárta miatt részletes referenciánkat csak a következő számban hozhatjuk.

* **Jubileum.** A Kassán állomásozó cs. és kir. 34-ik gyalogezred december hó 8-ikán ötvenedik évfordulóját ülte annak a napnak, a mikor ez a derék ezred a német császár tulajdonába ment át. A míg az ezred örömnappal tartotta Kassán, az alatt II. Vilmos német császár *Neuhold Emil* ezredparancsnok és *Zsenyey Árpád* főhadnagyból álló küldöttség üdvözlését fogadta székvárosában.

* **A színtársulat** január 16-ikán érkezik városunkba. Lőcséről s már 17-ikén megnyílnak most már valóban kényelmes és szép színházunknak kapui. E napon «*Coullisset úr*» fog színre kerülni, szerdán pedig «*Talmi hercegnő*». Az előadások 1/28-kor kezdődnek, szerda kivételével, a mikor, a Széchenyi-kör estére való tekintettel, csak 8 órakor kezdődnek. A napokban itt járt *Kiss Pál* színgazgatót mindenütt a legszivesebb, pártoló fogadtatásban részesítették.

* **A jogász-athléta-hangverseny,** az idei farsangnak nagy érdeklődéssel várt ez a multsága, a Vigadó összes helyiségeiben január hó 7-ikén folyt le. Az első táncmultsága volt ez Karneval ez idei szezonjában s bátran s örömmel mondhatjuk, hogy szép reménnyel biztat a többi bál multságokra nézve is a jogász-athléta bál színezetű hangversenyének feltűnően fényes érkező s anyagi sikere. Tehát mégsem oly blazir — mint mondják — a mai kor arany-íjúsága! Pezseg még a vér, dobog még a szív s ha e kettő meg van, szenvedélyesen s aranyos jókedvvel ropogtatja a csárdást s keringőzik a sok-sok, szebbnél-szebb fiatal pár. De az öregebbje sem keresi fel szokásból, vagy kötelességből a bálterem tükör-sima parkettjét; bizonyosága ennek a jogász-athléta-hangversenynek s mondjuk ki őszintén: fényes táncmultságnak hangos jókedve, mely még a hajnali órákban is pompás zeneszó mellett visszhangzott. Egyébként már a hangverseny alatt minden körülmény a legteljesebb sikert jósolta. Ugyanis előkelő szép közönség töltötte meg a nagy termet, lefoglalván minden helyet s nem kevésbé szép koszorú

ékítette a karzatokat is. A hangverseny maga egyszerűen nagyszerű volt; valóban művészi színvonalon állott az alábbi műsorral: 1. Delibes: Megnyitó «A király mondta» című dalműből. Zongorán előadták: *Csatary Szofika* és *Horváth Odónné* 2. a) Abt F.: «Ich sehe dich in jeder Blume»; b) Gumbert: Walzer; Delibes L.: «A király mondta» cz. dalmű I. felvonásának berekesztőjéből. Ének, előadta *Kavalszky Ilonka*, *Tutkó Fenny* zongorakísérete mellett 3. Magyar darabok. Gordonkán előadta *Szemere Márton*, cigányzenekíséret mellett. 4. Szavalt. Előadta *Oszwald Károlyné*. 5. a) Bognár: «Tudor Mária» című operából; b) Mendelssohn: Ószi dal. *Hirschmann F.* karnagy vezérése alatt előadták: *Ambrózy Anna*, *Bartunek Thekla*, *Bielek Erzi*, *Császár Mariska*, *Fáby Mariska* *Fest Ilka*, *Ferdinkó Jolán*, *Husz Edith*, *Krayzell Rózi*, *Láhdán Jenny*, *Maléter Erzi*, *Pacher Mariska*, *Szalay Mariska*, *Szmligovics Manyi*. 6. a) Händel: Sarghetto (16. sz.); b) Vieuxtemps: Re verie; c) Wieniawsky: Valse Caprice. Hegedűn előadta *Szent-Iványi Ferencz*, *Hirschmann Ferencz* zongorakísérete mellett 7. Jogász-Athléta-Induló. Szent-Iványi Ferencztől. Előadta a jogász-zenekar. Mindenki sokkal szebben, sokkal nagyobb lelkesedéssel nemes hévvel oldotta meg feladatát, semhogy egyenként méltányolhatnók a nagy szakértelemmel összeállított műsor számait. Ha pedig teljes tárgyilagossággal akarunk referálni erről a kedves emlékü multságról s annak fényes sikerét az elmondottakon kívül még egy más körülménnyel is kívánunk indokolni, mi tűrés-tagadás, bizony nem hallgathatjuk el, hogy a nagyterem hűs temperaturája jelentékeny mértékben hozzájárult a tánczolás buzgóság s ezzel együtt természetesen a jókedv fokozásához is. A rendezőség igaz odaadással felelt meg feladatának s ezért kétségen kívül övé az érdem s a legteljesebb elismerés. Így különösen *Dienes Gyula* elnök fáradságtalansága első sorban érdemi meg az elismerést. Úgy a rendezőség, valamint a dízes közönség legőszintébb sajnálatára, dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., ki a hangverseny vednökségét elvállalni kegyes volt s a ki városunk és ifjúságunk iránti kegyes jóindulatát s nagyrabecsült rokonszenvét mindenkor kifejezésre juttatja, az utolsó perczben, felmerült elháríthatlan akadályok miatt, meg nem jelenhetett s elmaradásáról dr. *Horváth Odón* jogkari dékánt s általa a rendezőséget táviratban értesítette.

* **A jogász-athléta-hangverseny anyagi sikere.** A január hó 7-én rendezett jogász-athléta-hangversenyen bevétel volt 1225 kor. 60 fillér, kiadás pedig 919 kor. 66 fillér; tiszta jövedelem: 305 kor. 94 fillér. Felülfizettek: dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., a hangverseny vednöke 100 kor., dr. Horváth Odón 20 kor., dr. Schmidt Gyula 8 kor., dr. Breyer Adolf 8 kor., dr. Mariássy Béla 8 kor., dr. Kakusz Béla 8 kor., dr. Horovitz Imre 4 kor., dr. Meliorisz Béla 6 kor., Dobay Béla 4 kor., Krayzell Kálmán 4 kor., dr. Oswald Tivadar 4 kor., dr. Szlávik Mátyas 2 kor., Magyar József 2 kor., Ridarcsik Gábor 2 kor., Goldfinger Samu 2 kor., dr. Grynauus Géza 1 kor., N. N. 40 fill. Összesen 183 kor. 40 fillér. A rendezőség ezen az úton is hálás köszönetet mond a nemes adakozóknak!

* **Nagytermünk ruhatára.** Oly gyönyörű nagy tánczteremünk van, hogy a városunkba jövő idegenek a város egyik méltó nevezetességeként szokták azt megtekinteni s általános a nézet, hogy ehhez hasonlót vidéki városokban alig lehet találni. Sajnos azonban, ennek is van egy jelentékeny hátránya és ez az, hogy meg nem felelően elhelyezett ruhatára nem kis mértékben veszélyezteti a közönség egészségét. A nagy lépcsőház, melyet a nagyterembe való bejárat előtt ruhatárul használnak, oly hideg és oly legyónatos, hogy az ember egészsége valósággal komoly veszélynek van kitéve, a mennyiben igazán csak szerencsés véletlennek mondható, ha a meleg bál teremből kilépve, itt a ruhákra való várakozás közben, valamint a hideg ruhák felvétele folytán, a meghűlést elkerülheti. Komolyan

közben lelkünk odarepül arra az isteni helyre, a melynek képe kitörülhetetlenül bevéődött emlékezetünkbe, ha azt egyszer láttuk!

Hadd emeljük ki még, hogy a munkának szépen megírt előszava ezekkel a sorokkal végződik:

„... a régi szokást követve, most talán, előszavam befejezésével, aposztrófálom is kellene a «nyájas olvasó». Én azonban megvallom hogy az olvasók minden válfaja között legkevésbé szeretem a «nyájas» olvasót. Mit tartsak arról az emberről, a ki mikor még csak munkám előszavát olvassa, már nyájasan mosolyog? Inkább azt kívánom, hogy értelmes, figyelmes és ítéletben igazságos legyen. S ha szabad még ezenfelül legbensőbb óhajtasom is elárulnom, ez az, hogy olvasóm, ha még eddig nem szerette, szeresse meg művem elolvasása után ne az én könyvem, de annak a tárgyát szeresse meg azzal a szeretettel, a melylyel én foglalkoztam vele és a melyet munkám megírásának egyedüli olyan jogcímeit tekintek, melyet elvitáztatni semmiképp sem engedhetek.“

Azt kell javasolnunk, hogy ezt a részletet a mű teljes megismerése után ne olvassa el többé senki, mert annak csupán abban az esetben fog igazat adhatni, hogy a szerző ihletett szeretete művének tárgya iránt csakugyan lehetetlen, hogy tanyát ne üssön az olvasó lelkében is; de semmiképpen se fog igazat adhatni abban a tekintetben, hogy a tárgy iránt érezett ez a benső szeretet lett volna az «egyedüli elvitáztatlan jogcím», a mely a munka megírásánál alapul szolgálhatott! A mű létrehozására jogosító címek között ez talán a legkedvesebb, a legteljesebb, — ez volt talán a szerzőre is a legjutalmazóbb; de csodálatunkat, elismerésünket és nemes büszkeségünket bizonynyal egyedül nem ez költi fel és nem ez érdemi ki! — (h.)

felhívjuk erre a körülményre a multságok rendezőseit, a kik igaz hálára fogják lekötözni közönségünket akkor, ha vagy a ruhatárt helyezik el az épület más helyiségébe, vagy pedig, ha ez az adott térszponyok szerint nem lehetséges, legalább arról gondoskodnak, hogy a lépcsőházhoz vezető összes külső ajtók, tehát közvetlenül az udvarra nyíló is, állandóan és gondosan zárva legyenek, valamint, hogy a lépcsőház helyisége lehetőleg erősen fűtve legyen és fűtve is maradjon a multságok egész tartama alatt.

* **Jótekonyczélú táncmultság.** Az Eperjesi Ipartestület, a nyugdíj- és segély-alapja javára rendezendő táncmultságát a városi Vigadó nagytermében január 21-ikén tartják meg. A multság iránt az érdeklődés általános s ezt csak fokozza az a körülmény, hogy a vednöki tiszt elvállalására a rendezőségnek sikerült *Szinyei Merse István* főispánt nyerni meg.

* **Szilveszter-est a Tátrában.** Mihelyst beáll az ős s a Tátra hegyóriásaira lehell a hó: a kis menedékházak is, a melyek ott épültek a szirke védő ormai alatt s a felcsillámló tavak partjain, lezárják szemüket, — a kis ablakokat, — a melyek a verőfényes napok alatt nem tudnak a vidék bájjainak csodálatával eltelni s megkezdik hosszú téli álmukat az elmúlt és a jövő nyár tünderei felől. Így történik ez minden évben; s a mindent csonttá fagyasztó hidegben, a szél zúgásán s a letöredett jégdarabok aláhullásán kívül, nem zavarja néma csendjüket senki, semmi. Így történt ez a múlt év végén szintén s így történt abban a szép felkai-tó partján építettek s a mely a nyár édes napjaiban egyik legkedveltebb kiránduló helye a túristák seregének. Milyen csodálat vehetett a kis lakon erőt az elmúlt év Szilveszter-napjának delutánján, mikor az odaérkezett kirándulók nyitották fel elcsukott ajtaját, hogy itt, a magas éghez oly közel, töltsék el a Szilveszter-estét és éjszakát! A Tátra egyik leglelkesebb barátja: *Eggenhofer Teréz*, kinek áldozatkészességét a *Ferencz József-súcsba* illesztett hatalmas millenniumi márvány-tábla is hirdeti, érkezett meg Széplakról egy kipróbált vezetővel ide, hogy az óév utolsó és az újév első óráit itt töltse ezen az isteni helyen, a melyet fagyasztó hidege, mérhetlen hőmező és vastag jégpáncéljai daczára is lelke legmelegebb vonzódásával szeret. Az érdekes és kétségtelenül páratlan vállalkozást a merész túrista-nőnek még több téli kirándulása fogja követni, a mennyiben, mint értesülünk, a Tátrában töltendő 14 nap alatt, többek között a Poprádi-tóhoz és a Zöld-tóhoz is ellátogatni készül.

* **A «Stomfay-család» Bártfán.** Lapunkban jeleztük annak idején, hogy a bártfai Vöröskereszt-főkegylet saját pénztára javára a műkedvelőkkel előadta Csiky Gergely «Stomfay-család» című színművét. Elénk érdeklődéssel néztünk az előadás elé, mert Csiky színművei oly szabásúak, hogy még a jobbnévű vidéki színtársulatok erőit is ugyancsak kipróbálják. Mint bártfai levelezőnk írja, a darab előadása óriási sikert aratott és meglepte még azokat is, a kik jóakarattal elnézést szoktak gyakorolni. A teljesen új díszletek — *Linhart Kálmán* munkája —, a gyönyörű színpadi berendezés maga is meglepő és különösen Bártfán szokatlan volt, de az előadás aztán döntő sikert aratott. A szereplők valósággal versengtek a pálmáért s a kitűnő rendezést mi sem igazolja jobban, mint az, hogy még a legcsekélyebb szerepek is teljesen kidomborultak és méltó keretet képeztek a főszereplők körül. Ezek közül első sorban *Toth Istvánné* (Bertha), *Tirscher Istvánné* (Margit) és *Arányi Dezső* (Ágnes) érdemelték ki az országnérszt. Ha a lap tere megengedné, ezek játékaról nem műkedvelőket illető beszámolót, de figyelmes, feltétlenül dicsérő kritikát kellene s lehetne írni. Valódi kabinet-alakok voltak *Arányi* (Lipóczy), *Linhart* (Leleszi) s kiválóan jól játszottak *Tahy István* (Ákos), *Oross József* (Barnabás) és *Dobay Károly* (Vilmos). Ennyi tapost egyhamar nem lehetett hallani, és ez a jutalom csak igen kevés részben szólt a lokálpatriotizmusnak, hanem a valóban kitűnő játéknak. Kár, hogy a bártfai műkedvelők nem rándulnak át hozzánk egyszer ilyen sikerült darabbal! Az előadásért és a kiválóan sikerült kedélyes tánczestélyért *Tahy Istvánné* elnököt s *Arányi Dezsőt*, a rendezőt, illeti a babér.

* **Utolsófarsangi bál.** A *Sárosvármegyei Főtekonyczélú Nőegylet* igazgató-választmánya által kiküldött rendezőbizottság január 10-ikén tartotta első ülését az egyleti árvaházban, a mely a február 14-ikén rendezendő nagy-szabású táncmultság részleteire nézve sok fontos határozatot hozott s az egyes teendők elvégzésére a bizottság egyes tagjait kiküldötte. Egyelőre csak annyit árulunk el, hogy a jelzett és igen fényes sikerűnek ígérkező multság alárzos és dominós multság fog lenni; ki lesz mondva azonban az, hogy sem az alárzos, sem a dominó nem kötelező. A belépő-díj általában úgy a földszintre, mint a karzatokra, személyenként 1 forint lesz.

* **A soóvári m. kir. erdőkerület tisztikara** f. hó 21. és 22-ik napján *Almássy Andor* erdőtanácsos elnöklése alatt, a hivatal helyiségeiben, évi tisztí értekezletet tart. Azt követőleg 22-ikén társas-estét rendez, mely alkalommal színre kerül *Najac Emil* egyfelvonásos vígjátéka: «*O*», *Zacsovcics Robertné* s *** közreműködésével. A «négy évszak» és «csipkerózsa» élőképekben *Berthold Gizella*, *Buday Irén*, *Harmancsok Irén*, *Wirsching Berta*, illetve *Legányi Ilonka* és *Fischer Károly* vesznek részt. Úgy a tisztí értekezletről, mint a társas-estéről bővebb tudósítást fogunk hozni.

* **Az Eperjesi Torna- és Vívóegylet** évkönyve jelent meg az 1898-ik évről, *Dresdner Armin* titkár szerkesztésében. A nagy gonddal összeállított évkönyv felette öröndetes adatokat tár az olvasó elé, egy minden tekintetben szépen virágzó és működésében jeles eredményekkel dicsekedhető kiváló együletnek élete felől. Felette érdekesen írja le az 1898. május 29. és 30-ik napjain fényes sikerrel rendezett szövetségi

lanul mosolyog rá'k, mint az anya tápláló keblén elszunnyadt gyermek, ezt a tengert nem láttuk-e csak a minap fekeveszett szenvedélyében háborogni, dühöngeni, rombolni készen, rettegésbe ejtve mindazokat, a kik hullámain hanyódtak s azokat, a kik kedveseik hazatértét várták? És ott a tengerpart túlsó fordulója mögött Ischia szigete beszélhet arról a rettentő föld-indulásról, mely csak napjainkban tette rommá városait.

Úgy kell lenni, hogy a hol a természet legéltetőbb, ott leggyilkosabb is egyúttal és hogy legragyogóbb bájjai legpusztítóbb erőit takarják. És csak az embernek vegyük rossz néven, hogy a természet törvénye alatt áll ő is? Igen, a természet kegyetlen ellenmondása nyilatkozik meg az emberben is, akár azt a mikroszkoposmát tekintjük, a melylyel mindennap találkozzunk, akár azt a nagy kollektív alakját, a mely, mint «emberiség» személyesíti meg a világtörténelmet. Az embernél is a legfényesebb tulajdonok gyakran a lélek legmélyebb örvényeit rejtik el és ellenállhatatlan vonzerő olykor a legpusztítóbb kitérések veszélyeivel fenyeget.

Azért ne higgyünk azoknak, a kik világgylóletükkel a természet ölére menekünek, a kik szerethetni vélik a természetet, midőn legdicsőbb alkotásától, az embertől ádáz haraggal és keserű megvetéssel fordulnak el. A természet bája nem taníthat embergyűlöltre, az csak engesztelni és kibékíteni tud; és az emberi szív nem szakítható ketté, hogy egyik felével szeressünk, mikor a másikkal gyűlölünk. A ki képes áhítatos csodálattal és gyermekies szeretettel borulni le a természet szépségei előtt, annak szíve az emberiséggel szemben sem táplálhat más érzést, mint nagylelkű szánalmat tévedési és bűnei, csodálatot küzdelmei s alkotásai, bizalmat és reményt rendeltetése és jövője iránt.“

* * *

Oh igazán visszaadhatatlan az az érzés, a mely egész valómat eltölti akkor, ha e sorok elolvasása

kerületi versenyt, a melyet annak idején lapunk oly megillető figyelemmel méltatott. Majd jegyzőkönyveket és átiratokat közlőnk, közli egyszerűsége miatt *Pethe Ferencz*-nek, az egyesület kiváló művezetőjének a hamburgi tornánépről tartott jeles felolvasását, mire a választmány érdekes és fontos adatokat tartalmazó jelentése következik, mely magában foglalja *Berzeviczy Albert* v. b. t. t.-nak szép levelét is, a melyben az egyület tiszteleti tagjává történt megválasztását köszöni meg. Az egyesületnek van 1 tiszteleti, 4 alapító, 6 pártoló és 122 rendes tagja. Az egyesület 14 választmányi ülést és számos bizottsági ülést tartott. Meleg szavakkal emlékezik meg aztán a jelentés az egyesület elnökének: *Szinyei Merse István* főispánnak az egyesület ügyei körül szerzett kiváló érdemeiről. Közli végül az egyület vagyoni kimutatását. A legtejjesebb örömmel lapozgattuk az érdekes évkönyvet, s az oly fontos czélt szolgáló nemes egyesületnek minél több, az elmúlthoz hasonló, sikeres esztendő kívánunk! Mint már jeleztük, a derek egyesület közgyűlését január 15-én d. u. 3 órakor tartják meg a vármegyeháza nagytérében.

* **A Bártfai Társaskör** közelébb tartott közgyűlésén ismét dr. *Mankovics Rezső* városi főorvost választották egyhangulag elnöké s hasonlóan egyhangulag újra megválasztották az egész tisztikart és a választmányt is. Elintézték ezenkívül az egyület múlt évi zárszámadásának s jövő évi költségelirányzatának ügyét is.

* **Allami anyakönyvünk múlt évi adatai.** Érdekes adatok állanak rendelkezésünkre eperjesi anyakönyvünk múlt évre vonatkozó lapjairól, a melyeket röviden a következő összeállításban ismertettünk: Az 1898-ik év folyamán született összesen 476 egyén. Közöttük élve született 232 fi, 229 nő; halva született 11 fi, 4 nő. Ezek között a születések között volt iker-születés 7 esetben és pedig 1 esetben fiú-fiúval, 4 esetben leány-leánnyal és 2 esetben leány-fiúval. Meghalt összesen 295 egyén és pedig közöttük 150 fi és 145 nő. A születések száma tehát 181-el volt nagyobb a halálozásoknál. Házasságot kötöttek összesen 106 esetben. Közöttük róm. kath. róm. kath.-al, gör. kath. — róm. kath.-al 82 esetben róm. kath. — ág. hitv. ev.-al 11 esetben, tisztán ág. hitv. ev. 4 esetben és tisztán izraelita 9 esetben. A róm. kath. és ág. hitv. ev.-ok között kötött 11 házassági eset közül 6 esetben a felek között arra nézve történt törvényes megállapodás, hogy a születendő gyermekeket a róm. kath. vallásban fogják nevelni.

* **Városi színházunkat** január 11-ikén egy szűkebb-körü bizottság tekintette meg, melynek tagjai voltak: *Mandics Edé* polgármester, dr. *Horváth Odón* jogkari dékán, a Széchenyi-kör titkára, *Magyar József* városi főjegyző, *Saly Győző* rendőr-alkapitány, *Brets Sándor* városi építész. Jelen volt ezenkívül *Kiss Pál* színiigazgató is. A küldöttség megejtett szemléje alapján néhány újításnak a keresztülvitelét határozták el, a melynek keresztülvitele a közönség érdekében szükségesnek látszott.

* **Jogakadémiánkon** a jelen tanév első feléve jan. 31-ikével ér véget. A második félévre való beiratkozások február 1—8-ik napjain fognak megtörténni. A második félév előadásai február 9-ikén veszik kezdetüket.

* **Szirmay Tamás, Szirmay Jób.** E cím alatt *Bartók Lajos* igen szép kurucz legendát olvasott fel a Petőfi-Társaságnak f. hó 6-ikán tartott nagygyűlésén. A legenda Caraffa eperjesi szereplésének szomorú korából meríti tárgyát, s történetének színtere Zboró és Eperjes.

* **A «Kassa-Abauji Közlöny»** felelős szerkesztője, *Timko Józsefnek*, az eddigi szerkesztőnek halálával, *Ladomérszky Gyula* lett.

* **A jégpályán,** a mely, — bármily ellentmondásnak tartjuk, — fagyasztó jégpánczéjával eddig is már olyan sok szívet forrasztott egygyé, január 8-ikán a késő délutáni órákban, a villamos-ívlámpák tündöklő szelid fényében, igen nagy számú közönség élvezte a korcsolyázás nemes sportját és pedig jeles katonai zenekarunk szép zenéje mellett. Sajnos azonban, hogy a változó és enyhe időjárás nem kis mértékben akadályozza a sportkedvelőket abban, hogy a jégpályát igénybe vegyék.

* **Hubay Kassán.** Hubay Jenő hegedűművész, *Lichtenstein Dóra* operanékeső és *Szekely Arnold* zongoraművész közreműködésével január 20-ikán tartja meg hangversenyét *Kassán*, de csupán abban az esetben, ha e hó 15-ikéig kellő számú jegy fog eladatni.

* **Tűz. Bártfán** — mint lapunknak írják — a közelmúlt napokban tűzilárma zavarta fel a lakosság csendjét. *Lakata Györgynek* a zborói úton fekvő csürje gyúlt ki s az abban felhalmozott takarmány és széna csak ujjabb táplálékot adott a lángoknak, a melyeket csakis a mondott épületnek elhamvadásával lehetett lokalizálni. A tűzoltóság és rendőrség dicseretes buzgalommal a tűz elnyomásánál tudósításunk elismerőleg emeli ki.

* **Harczias cigányasszonyok.** Január hó 5-ikén Komlós-Keresztesen *Horvát Ilona* és *Felső Anna* cigányasszonyok faluégői közös konyháján nagy bográcsban szotyogott a kása, mialatt az ebédre készülő két cigányasszony valami fölött összeszólalkozott. Szó szót követett, majd tett; ez pedig abból állott, hogy Horvát Ilona a forró kásával leöntötte társnője arcát, nyakát. A súlyos égési sebekből borított cigányasszonyt kevésbbé fogja megvigasztalni az, hogy társa a girálts bíróság börtönében fog néhány hónapot eltölteni.

* **Hűtlen cseléd.** A lőkötésnek egy újabb módját eszelte ki *Lodzan János* galicziai származású kocsis, ki legutóbb Bruger Gábor kassai lakosnál nyert alkalmazást. Gazdája az erdőbe küldte fuvarozás végett szép, 300 ftos pejlovával, a hűtlen legény azonban otthagya az erdőben a kocsi, lóra ült s meg sem állna Galicziáig, ha az eperjesi csendőrség a határszéli őrsőt idejekorán nem értesítette volna az esetről. A löszerszámot s kocsilánczot a menekülő tettes a szomszédos Enyiczke községben eladta.

* **Megharapta a kutyája.** *Gasprisin Anna* 12 éves leányt tegnap Kintiss Károly kutyája megharapta. Sérült sebeit kiégették s az ebet 9 napi megfigyelés alá vették.

* **Tolvaj segéd.** *Vrublovsky Károly* kerekgyártó panaszt tett *Becsáver András* héthársi születésű 19 éves segédje ellen, hogy kárára, kettős-fedelű ezüst ancremointor óráját ellopta és megszökött. A rendőrség nyomozza.

* **Hurokra került.** Még 1896-ban történt, hogy *Brunner András* eperjesi lakost a cselédje, *Józsefcsik András*, meglopta és megszökött, e héten azonban kinyomoztatván, elfogott és a büntető-bíróságnak átadott.

* **A késmárki rendőrség** arról értesít, hogy ott f. hó 2-án éjjel ismeretlen tettes behatolt *Schving Pál* ékszerész üzletébe s onnét 2000 ft értékű ékszereket ellopt. A tettest nyomozzák.

* **Nagy tűz** pusztított január hó 4-ikén a szomszédos Abauj-Tornavarmegyének egyik kies fekvésű városában, *Tornán*, hol nagyobb részt nem biztosított több lakóház s számos gazdasági épület a tűz martalékává lett.

* **Rendőri hír.** Saját vigyázatlanságának esett áldozatul *Kovalicsky Jánosné* zsemlyeárús, ki f. hó 7-én este, a mint a lámpába petrolumot akart tölteni, az égő gyertyát az üveghez közel tartotta, a kőolaj tüzet fogott, kiémlött a ruhára, mely csakhamar lángban állott. *Kovalicsky Jánosné* életveszélyes állapotban vitte be a rendőrség a kórházba, hol másnap meg is halt.

* **Tolvaj cseléd.** *Szűcs István* cipész-iparos cselédje, *Zsuzsi*, e hó 10-ikén elment vízért, de biz, vissza nem jött. Kutatták az okot s csakhamar rájöttek — nem a *Zsuzsira* — de arra, hogy 63 ft értékű férfi- és női ruhánemű, és a cselédkönyv is hiányzik. «Hát mi a *Zsuzsi* vezeték-neve?» kérde a kapitány. «Nem tudom, kérem alássan, mert elvitte a könyvét is»... A rendőrség kiderítette, hogy a tettes *Murin Zsuzsanna* kis-szebeni szül. 31 éves róm. kath. és hogy 1889. év őszén lopás bűntette miatt 6 havi fogházra, és 1890. évben szintén lopás miatt 3 havi fogházra volt elítélve. Kézrekerítése iránt a szükséges intézkedéseket megtejték.

* **Eltűnt herczegnő.** *Trubeszkoí Péter* herczeg, *Staraja-Rusza* (Oroszország) községi lakos neje: *Trubeszkoí Alexandra* herczegnő ismeretlen helyen tartózkodván, a cs. és kir. külügyminiszter közöztetését kérte.

* **Lopás.** *Csajka János* kalapos-segédétől a társa, *Hudák Károly*, rovott előéletű kalapos-segéd ellopta a ruháját és azzal megszökött. Nyomozzák.

* **A hálás Bismarck.** *Herbert* gróf menyegzője alkalmából *Sarkány Arnold* úr, az Esterházy-féle cognacgyár vezérigazgatója, *Bismarck herczegnek* (kinek egy tanulmányút alkalmával néhány évvel ezelőtt bemutatott) legjobb cognációjából 12 palackkal küldött *Kissingenbe* rövid üdvözlő-levél kíséretében, kérve azok szíves elfogadását. A herczeg visszaemlékezett a figyelmes igazgatóra, kinek alábbi szavakban irt köszönetet Varzinból: «Tisztelt Uram! A szíves sorok kíséretében *Kissingenbe* küldött cognacot időközben megízleltem s oly kiváló minőségűnek találtam, mely növekvő korral a tőkely színvonalán fog állani. Kérem Önt, fogadjon kedves megemlékezéséért és szíves soraiért meleg köszönetemet. v. *Bismarck*» s. k. A vaskanczellár tehát, a ki «vérrel és vassal» alapította meg Nagynémetországot, egy magyar iparvállalat vezetőjével szemben oly szeretettelő hangot használt, melynél udvariasabb a legesiszoltabb francziától sem tellett volna.

* **A jelen bái idényre** fiatal leányok részére egy izlésteljes Gaze-toilette 40 ft, egy selyem 55 ft, egy elegáns Gardedame-toilette 75—80 ft, az *Old England* külföldi cégnél (bizományos *Berényi Henrik*, Budapest, Angyal-utca 32. sz. saját ház). Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek minta-derek szerint.

* **«Anticalvus»** a neve azon elismert kipróbált szernek, mely hajkihullás, fejkorpa, kopaszodás ellen a legsikeresebben használható. Az «Anticalvus» a hajat puhítja, a fejbőrt tisztítja s a haj mindennemű bántalmait eltávolítja. Nemesak férfiaknak és nőknek, hanem gyermekeknek is kitűnően ajánlható. Egy üveggel 2 koronáért küld a fő-szétküldési raktár: *Kautz Odón* gyógyszerháza *Balassa-Gyarmaton*; de kapható minden más gyógyszerháznál is.

* **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipő-fájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásúknak bizonyultak, sőt járványkór-nál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredményel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 ft üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerháznál készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan mint «Richter-féle Horgony-Pain-Expeller» vagy «Richter-féle Horgony-Liniment» kérendő és a «Horgony» védjegyre kérünk figyelni.

Szerkesztői üzenet. A. I., *Ináncs*. Köszönjük a b. közleményt. Erre a számunkra későn érkezett. Tiszteletpéldányt megindítottuk.

CSARNOK.

Egy könyvről.

Írta s a Széchenyi-kör 1898. november 30-iki irodalmi estjén felolvasta: **dr. Szilávik Mátyás.**

E napokban jelent meg Bernben 4000 példányban egy kis könyvecske, a melyet mindennapi olvasmányul kellene választanunk mindnyájunknak. Címe: *Ueber die Hölfticheit: Az udvariasságról.* Írója *Hilty*, jogtanár a berni tudományegyetemen, ki «Glück — boldogulás» cz., immár 25 ezer példányban megjelent két kötetes műve miatt bizonyos hírességre emelkedett az újabb irodalomban. Erre az íróra és annak műveire, de főleg «Az

udvariasságról» szóló iratára fölívni a t. hallgató-közönség figyelmét, czélja e rövid ismertetésnek. Belső értékét tekintve, messze fölötte áll a «Mi illik és nem illik» cz. ismeretes magyar iratkáknak. Fejtegetésből legyen szabad kiemelnünk a következőket:

Udvariasság a beszédben, modorban és viselkedésben könyíti meg az emberekkel való érintkezést, sőt egyenesen annak föltételét képezi. Az udvariasságnak morális alapjai vannak, és korántsem csak külső elegáns formáknak az elsajátításával és alkalmazásával azonos. A mit gálánsnak, sikeresnek vagy snajdignak mondunk, föltületeségénél fogva nagyon is távol áll az udvariasságtól. Mert morális alapja van, ép azért az erkölcsiség emelkedése és hanyatlásával karöltve jár az udvariasság emelkedése vagy hanyatlása is. Az udvariasság az előkelőség egy bizonyos neme s a jó nevelés és jellemzőségi bizonyítéka, mely épen nem függ a rendek és rangok, az előkelő származás vagy a tudományos műveltség feltételeitől, a miért is egy udvariatlan lépés gyakran befolyással van az embernek egész életpályájára.

Az udvariasság, ha valódi kedélyállapotnak felel meg, az emberekben való helyes viszonyt, tehát a valódi emberismeretet tételezi fel. A valódi udvariasság voltaképpen nem más, mint a mit az evangelium az emberek iránti «békés érzületnek» nevez «a harag fiainak» érzületével szemben. Ellentéte a képmutatás s az önámítás, kifelé pedig az u. n. konventionális hazugság, a melyet egy *Ibsen*, *Zola* és *Mordan* oly kérlelhetlenül álcázott le az egész vonalon. A ruházat és az életmód ma már többé nem az udvariasság ismertető jele, mivel annak alapjai mélyebben az emberi karakterben gyökereznek. S ha az udvariasság belső erkölcsi érzületünk s alaplényegünk tisztaságán alapul, úgy *Hilty* szerint közeli rokonságban van az a szeretet, a melyről a nagy apostol méltán mondja az újszövetségi szentírásban, hogy az «hosszútűró, kegyes, nem cselekszik álnokul, nem fuvalkodik fel, nem cselekszik éktelenül, nem keresi csak a maga hasznát, nem gerjed hamar haragra, nem gondol gonoszt, nem örül a hamisságnak, örül pedig az igazságnak, mindeneket elfedez, mindeneiket hiszen, mindeneiket remél, mindeneiket eltűr és soha el nem fogy». (I. Kor. XIII. 4—8. o.)

A köznapi érintkezés terén az udvariasság, mint nemes természetesség nyilvánul. Nincs rátabb valami a természetellenességnél, s jól esik mindenkinek a benső jóság s a másokra tekintettel lévő jóakarát. Az emberről mindig — hacsak az ellenkezőről nincs bizonyítékunk — a legjobbat kell feltételeznünk, mert mi sem hat jobban az emberre, mintha róla a legjobbat feltételezzük. S aztán az udvariasságnál nem kell különbséget tennünk az emberek között, p. o. a gazdagok és a szegények között, mert udvariasság lehetünk mindenkivel szemben. A morózus haragtartás mindig udvariatlan és műveletlen valami, s az állandó haragtartás az egoisztikus számító emberek jellemző sajátysága.

Ügyszintén udvariatlan másokkal szemben a tisztátalanság vagy a föltűnő elegancia a ruházatban s a viselkedésben. De még rátabb a belső tisztátalanság, a mely az embert az állatiasságba rántja le. E tekintetben jól mondja *Madách*:

... mert ha sülyedt a férfiú,
Szemünknek ronda látvány,
De megvetést szül keblünkben csupán.
A nő, ez eszmény, a megtestesült
Költészet, hogyha sülyedt, torzalak lesz,
Mely borzadályt szül.

De menjünk tovább A potosságot már a német példabeszéd is az udvariasság koronájának mondja. A megbízhatóság s a rend, a dolgok lelke és élető eleme. Különbben ide tartozik a pénz körül való megbízhatóság s az adóssággal való komoly törődés. Sajnos, e ponton a legtöbben igen hanyagok és udvariatlanok, s az adósságokból épen nem csinálnak maguknak lelkiismereti kérdést. Pedig az adósság az embernél lekötöttséget jelent, s nem hiába mondja a nagy apostol: «Ne legyetek szolgálói az embereknek, hanem csak a szeretetben». (I. Kor. VII. 2—3. o.)

Távollevőkrol sokat beszélni vagy kedvezőtlenül nyilatkozni, a legnagyobb udvariatlanság az iránt, a kivel szemben állunk. Ugyancsak ebbe a kategóriába tartozik a folytonos élczelődés s az eredetiségnek és szellemességnek hajhászása és fitogtatása, a melyet különösen utazások alkalmával szoktak gyakorolni a legtöbben.

Majd rátér *Hilty* az udvariasságnak egyes eseteire, p. o. annak a nőekkel szemben nyilvános helyeken, társaságban, megszólításoknál és vasutakon való gyakorlására, a hol az udvariasság titka a barátságos érintkezésben keresendő. Különösen a nőekkel szemben sokszor a képmutatás alakjában jelenik meg a mi udvariasságunk s ugyancsak ízléstelen bárhol és bármikor a vallásos érzületet sértő vallástalanságnak vagy hiteltelenségnek a fitogtatása. Így a legnagyobb mértékben udvariatlan a másoknak felhasználása és «e világ fiai okosságának» másokkal szemben való túlságos gyakorlása. S udvariatlan a hízelgés és aláztoskodás, vagy másoknak önző szeretete és imádása. Az Úr szava itt is érvényesül: «Senki sem jó, hanem csak az Isten», és «Senkit sem nevezetek úrnak, mert csak egy a ti uratok, a ti mennyei Atyátok!»

Végül *Hilty* «különös szabályokat» is állít fel az udvariasság gyakorlására nézve, a melyek azonban a különféle népeknél, nemzeteknél és életkoroknál különbözők. Jól mondja, hogy korunk mindenben az egyszerűségre és természetességre törekszik, s arra kell törekednünk az udvariasság gyakorlásánál is. Így a látogatások elfogadásánál és viszonzásánál, a divatos vizitkártyáknál, a vendéglátásnál, a bálokban, az utcán, a köszöntéseknél, a megszólításnál, a címek osztogatásánál, a társaságokban, a levelezéseknél, de különösen a nőekkel való érintkezésnél. A nőekkel való érintkezéstől sok fiatal embernek a szerencséje függ, s egy ballépés vagy udvariatlanság keservesen boszul-

hatja meg magát. A szerénység itt is «coronat», s különös udvariassági formáknak túlságos, sokszor való használata itt is unalmas, sőt undort gerjesztő. A szellemességnek is legyen meg mindenkor a maga komoly tartalma és határa, mert különben unottá és kiállhatatlanná válik. A gyöngéd udvariasságnak, mint a lelkület tulajdonságának semmi köze a formáságokhoz vagy pláne alakoskodásokhoz.

A részletekbe nem akarok itt becsátkozni. Azokat meg kell olvasni Hilty tanár könyvében, s kiki megtalálhatja ott, mire szüksége van, vagy a mit keres. Azzal kezdte művét, hogy az udvariasság az előkelőség egyik neve, mely megkönnyíti az emberekkel való érintkezést, sőt egyenesen annak lényegét képezi. Erre az érintkezésre pedig mindnyájunknak már legközönségesebb céljainknak elérése szempontjából is (hát még a főbb célok elérése szempontjából!) szükségünk van. Mert társas lény társas érintkezés nélkül nem is képzelhető. Annak éltető lelke és nélkülözhetetlen feltétele pedig az udvariasság. A valódi udvariasság barátokká teszi az embereket, sőt az udvariasság egyik legelső lépcsőfoka a valódi barátságnak. A már fennálló barátság sem képzelhető udvariasság nélkül. Azok a barátok, a kik könnyen adják vagy elfogadják a tegezést s aztán az udvariassággal többé nem törődnek, a legkellemetlenebb, sőt legveszedelmesebb emberekhez tartoznak, a kikről méltán elmondhatjuk: «Ments meg Isten minket a barátoktól, ellenségeimmel majd csak el fogok tudni bántani!» Már pedig a valódi és igaz barátság egyike a legnagyobb, legszebb és legnemesebb földi javaknak.

KÖZGAZDASÁG.

Piaczi árak Eperjesen

	1899. január 9-én:	I. oszt.	II. oszt.
Búza	100 kgr.	9 —	8 50
Rozs		8 50	8 —
Árpa		8 —	7 50
Zab		6 50	6 —
Repcze		12 —	11 —
Kukoricza		7 —	6 50
Bab		10 —	9 50
Borsó		12 —	11 —
Lencse		14 —	12 —
Alomszalma		1 —	90
Marhahús	1 kgr.	52 —	50
Sertéshús		56 —	52
Juhhús		36 —	32
Borjühús		56 —	52
Halak		90 —	80
Tyúk	1 pár	1 80	1 60
Csirke		90 —	80
Libák		4 —	3 60
Kacsák		1 60	1 40
Pulykák		7 —	6 —
Szalonna, fehér tábla	100 kgr.	75 —	72 —
Szalonna, füstölt		80 —	78 —
Disznósír	1 kgr.	75 —	70
Vaj		1 —	90
Méz		1 40	1 20
Viasz		1 60	1 40
Tojás	1 pár	06 —	—
Faggyú, olvasztott	100 kgr.	48 —	46 —
Faggyú, nyers		26 —	24 —
Bükkfa	4 köbm.	11 —	10 —
Tölgyfa		9 —	8 —
Faszén	100 kgr.	1 50	—
Porosz-kőszén		1 50	—

Főszerkesztő: **Dr. Horváth Ödön.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Mikler Károly.**
Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

636—1898. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszék 1898. évi 2549. sz. végzése következtében dr. Imre László ügyvéd által képviselt Mittelmann Mór javára, **Ruhig Albert** ellen 782 frt 64 kr. s jár. erejéig 1898. évi decz. hó 12-én foganatósított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1960 frtra becsült Stabil-gép és rönkfákhoz álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a bártaí kir. járásbíró V. 43/4. 1898. sz. végzése folytán 305 frt hátr. tökekövetelés, ennek 1898. évi decz. hó 10-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 106 frt 97 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Richwaldon leendő eszközökre **1899. évi január hó 26-ik napjának délutáni 2 órája** határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatnak.

Bártaí, 1899. évi január hó 8-ik napján.
Ifj. Mikler Sámuel,
kir. bírósági végrehajtó.

Egy elsőrangú és szolid bor-nagykereskedésben

egy ügynök

ki úgy a borkereskedőknél, mint a vendéglősöknél jól be van vezetve,
Eperjes és vidéke részére fix-fizetés és magas provízió mellett

kerestetik.

Világos ajánlatok „tartamos állás” jelge alatt e lap kiadóhivatalába intézendők.

SZTRAKA ISTVÁN ÉPÜLET-MŰBÁDOGOS EPERJESÉN.

Műhely: Bástya-utca 6 a sz. saját házban.

Ajánlja a nagyérd. helybeli és vidéki közönség szives figyelmébe fürdőszobáknak zuhanynyal való berendezését, ülökádakat fűtőkészülékkel, vízvezeteki csövek vezetését, valamint mindenféle egyszerű s díszes épületmunkáknak befedését és körülcsatornázását, tornyok bebádogozását, kémény-toldalékokat, házi- vagy szobaszerkezetek szagelkülü berendezését, konyha-edényeket, kerti-öntözők készítését, bronzmunkák javítását és minden e szakmába vágó munkák elkészítését jutányos árak mellett.

Villámhárítók, telefonok és szobasürgönyök felszerelése!

A nagyérd. közönség szives pártfogását kéri teljes tisztelettel:
Sztraka István.

Kerestetik

egy előkelő társadalmi állással bíró személy, ki alkalmas egy legelsőrendű életbiztosító-társaságot Eperjes város székhelylyel Sárosvármegyében képviselni.

Eredményteljes működés által rendes fizetés érhető el.

Ajánlatok referenciáik megnevezésével „G.M.” megjelölés alatt a **Pick Géza-féle hirdetői irodába** (Budapest, Erzsébet-tér 3. szám a.) czímzendők.

151—1899. kig. szám.

Hirdetmény.

A bel- és igazságügyminisztereknek 1898. évi 3300. szám alatt kelt rendelet 4. §-a alapján az Eperjes város területén lakó minden férfi, ki magyar honos s legalább 26 ik életévét betöltötte, a magyar nyelvet érti, írni-olvasni tud, évenként legalább 10 forintnyi egyenes állami adót fizetni köteles, vagy ily adónak megfelelő értékű vagyonnal bír; úgyszintén — az adózásra való tekintet nélkül — köztisztviselő, lelkész, a M. Tud. Akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, gazdasz, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos; továbbá az, a ki a felsőbb művészeti vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte; végre a ki a középiskolai zárvizsgát letette: ezennel felhivatik, hogy a mennyiben a szétküldött összeíró-lapok felhasználása mellett írásbelileg még nem jelentkezett volna, **f. évi január hó 17. és 18-ik napján délelőtt 9—12 óráig** a városháza tanácstermében működő összeíró-bizottság előtt az *esküdtbírói alaprajstromba leendő felvétel végett* személyesen, vagy meghatalmazott által jelentkezni polgári kötelességének ismerje.

Eperjesen, 1899. évi január hó 9-én.
Mandics,
polgármester, összeíró-bizottsági elnök.

Egy gyógyszer sem múlja felül
Kaiser MELLCZUKORKÁIT
maláta-kivonat cukorral, szilárd alakban.

2360 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány biztos sikert bizonyít köhögés, rekedtség, katarrhusok és elnyálkásodásnál.
Egy csomag ára **10 és 20** kr.

Biztos sikert hoznak az általános bevált **Kaiser-féle Pfeffermünz-Caramellák**

étvágytalanság, gyomorfájás s elrontott gyomornál.
Egy csomag ára **20** krajczár.

Kapható **Wieland és Schroepfer** cukrászdájában Eperjesen.

668—1898. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bártaí kir. járásbíró V. 353/3. 1898. sz. végzése következtében Biloveszky József ügyvéd által képviselt Hertnek község javára, **Fertály Pál** ellen ing. átadás s jár. erejéig 1898. november 11-én foganatósított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 340 forintra becsült szarvasmarha- és zabból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a bártaí kir. bíróság V. 353/3. 1898. sz. végzése folytán eddig összesen 77 frt 10 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Hertnek leendő eszközökre **1899. évi január hó 23-ik napjának délutáni 4 órája** határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Bártaí, 1899. évi január hó 8-ik napján.
Ifj. Mikler Sámuel,
kir. bír. végrehajtó.

589—1898. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszék 1898. évi 6083. sz. végzése következtében dr. Engländer Emil ügyvéd által képviselt Fried Simon javára, **Amster Simon** ellen 15 frt s jár. erejéig 1898. évi decz. 5-én foganatósított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1440 frtra becsült szobabútor, lovak, tehén és szekerekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak. Miről alapfoglaltató értesítettik.

Mely árverésnek a bártaí kir. bíróság V. 374/2. 1898. sz. végzése folytán 15 frt tökekövetelés, ennek 1898. évi augusztus 1-én napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 9 frt 12 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Bártaí leendő eszközökre **1899. évi január hó 23-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Bártaí, 1899. január 10-én.
Ifj. Mikler Sámuel,
kir. bírósági végrehajtó.

7—1899. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi hogy a kis-szebeni kir. járásbíró V. 295. számú végzése folytán dr. Müller Bertalan eperjesi ügyvéd felperes részére, **Péchy Antal** péchújfalvi alperes lakos ellen 272 frt 49 kr. követelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 600 frtra becsült ingóságokra a kis-szebeni kir. járásbíró V. 295/3. sz. végzésével a további eljárás elrendelvényét, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Péchújfalva községben, alperes lakásán leendő megtartása határidejéül **1899. évi január 18-ik napjának délelőtti 10 órája** kitézik, a mikor a bíróság lefoglalt okrok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenteiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kis-Szeben, 1899. január 4-én. **Glück Bertalan,**
kir. bírósági végrehajtó.

Vigyázzunk a védjegyre!

Máriacelli gyomorcsseppek

nagyyszerűen hatnak gyomorbagoknál, nélkülözhetetlen s általánosan ismert házi és népszerű étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfújtság, savanyú felbűfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkákiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, székülésnél.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortúlterhelésnél ételekkel és italokkal, giliszták-, májbajok- és hámorhóidáknál. Emeltett bajoknál a **Máriacelli gyomorcsseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt **40 kr.**, nagy üveg ára **70 kr.**

Központi szétküldési raktár: **Brády Károly** gyógyszer-tára a „Magyar Királyhoz”, Bécs, I., Fleischmarkt 1.

A **Máriacelli gyomorcsseppek** valódián kaphatók: **Eperjes:** Barts Emil és Molitorisz I. gyógyszerészeknél. — **Homonna:** Szek rák A. gyógyszer-nél. — **Kis-Szeben:** Widder Gy. gyógyszer-nél. — **Lubló:** Ignatovits A. gyógyszer-nél. — **Szilna:** Csizsár Árpád gyógyszerésznél.

5028-1898. sz.

Faeladási hirdetés.

Alulírt m. kir. erdőhivatal 1899. évi január hó 24-én délelőtt 10 órakor a soóvári m. kir. erdőhivatal helyiségében tartandó zárt írásbeli versenytárgyalás útján eladja a kakasfalvi m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó, alább elősorolt erdőrészekben 1899. évben kihasználásra kerülő tölgy- és bükkfa-anyagot.

I. csoport.

I-ső vágássorozat 2-ik tag 3-ik osztagában törzsenkinti kiszámlálás útján felbecsült mintegy 160 köbméter tölgy-, épület- és műfa és 942 ürköbméter tölgy- és bükk-tüzifa, melynek kikiáltási ára 1000 forint.

II. csoport.

I-ső vágássorozat 3-ik tag 2-ik osztagában épületfa-kitermelés után felmaradt csúcsokból kitermelhető mintegy 383 ürméter vegyes tűzifa, melynek kikiáltási ára 250 forint.

III. csoport.

IV-ik vágássorozat 27-ik tag 4-ik osztagában törzsenkinti kiszámlálás útján felbecsült mintegy 177 ürm. vegyes tűzifa, melynek kikiáltási ára 100 frt.

Az ajánlat minden csoportra nézve külön-külön nyújtandó be, s versenyezni kívánó tartozik ajánlatához az I-ső csoportra 100 (egyszáz) forint, a II-ik csoportra 25 (huszonöt) forint és végül a III-ik csoportra 10 (tíz) forint bánatpénzt mellékelni.

A zárt írásbeli ajánlatok megfelelő bánatpénzzel ellátva a fentjelzett időpontig az alulírt erdőhivatalnál nyújtandók be.

Később érkező vagy a szerződési feltételektől eltérő kikötéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az árverési és szerződési feltételek az alulírt m. kir. erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Soóvárt, 1899. évi január hó 4-ik napján.

M. kir. erdőhivatal.

Cognac reserve!

FINE CHAMPAGNE
MARQUE DÉPOSÉE
CUIVÉE RÉSERVÉE
POUR LE
CASINO NATIONAL
Kovács & M^o
maître de la cuisine et des vins
BUDAPEST

Cognac reserve!

1 postaláda 2 üveggel . . . . . frt 7.-
1 postaláda 3 üveggel . . . . . " 10.-
1 postaláda 6 üveggel . . . . . " 19.50

KOVÁCS E. M.

• Nemzeti Casino •
Budapest.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hirnevés háziser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynél, csuszál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. **KI NEM AKAR MEGKÁROSODNI**, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

A holland-amerikai útirány.
Hetenkint egy- vagy kétszeri gőzforgalom
Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajütiroda: **Bécs, I., Kolowratring 9.**
Fedélzetiroda: **Bécs, IV., Weyringasse 7/a.**

I. Cajüte: Április 1-től Okt. 31-ig 290-400 Mk.*
II. Cajüte: Aug. 1-től Okt. 15-ig 200 Mk.
Nov. 1-től Márcz. 31-ig Okt. 16-tól Julius 31-ig 230-320 Mk. 180 Márka.

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőzös gyorsasága és elégszámja szerint.

Kipróbált és csalhatatlan szer

hajkihullás,
fejkorpa,
kopaszodás

ellen az
= Anticalvus, =

mely teljesen ártalmatlan, a hajat puhítja, növeszti és annak szép színt ad.

Gyermekeknél is sikeresen használható.

Úvege 2 korona. * 5 üveg bérmentve küldetik.

Főszékhely: **KANITZ ÖDÖN** gyógytárából,
Balassa-Gyarmat.
Minden gyógytárban kapható!

Köszönetnyilvánítás.

Ó Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.
Általános Asbestárú-gyár.

Ó császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal bételt cipőkkel. Ó Fensége hosszabb utazás-kiutazáson használta a cipőt és észre vette, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknel. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbéléssel ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy a vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalon-cipők.

Zágráb, 1898. július 30-án. **Krahl, huszárkapitány.**

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor úr!
Az asbest-betéti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfejésem, úgy, hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.
Száves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. szeptember 17-én. tisztelő híve
Wekerle Sándor

Nincs többé lábfájás!

Órjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől!

Sem tyúkszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.
Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét **dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbéléssel látja el.**

Kettősvastagságú 1 forint 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélelés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös-hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállítottatott.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megjelölő árcedmeny!

ÁLTALÁNOS ASBESTÁRÚ-GYÁR BETÉTI TÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., SZÍV-UTCZA 18.

Előfizetési felhívás

„KÉPES CSALÁDI LAPOK“

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ minden évben négy, külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza, és így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postájá“-ban.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ előfizetési ára a „Hölgyek Lapja“ című divatlappal és a külön beköthető „Regénymelléklet“-tel együtt:

Égész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 frt — kr.
Negyedévre	1 frt 50 kr.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ annak, a ki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön négy legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ mutatószámokat ingyen és mérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt — legezlszerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ kiadóhivatala
Budapest, V. ker.,
Vadász-utca 14. (Saját házában.)

Az alsó-tátrafüredi

bazár

azonnal bérbe adatik.

Bővebbet az eddigi bérlőnél:
Quirsfeld János úrnál Kassán,
vagy a gyógyhely tulajdonosánál:
Késmárki Banknál Késmárkon.